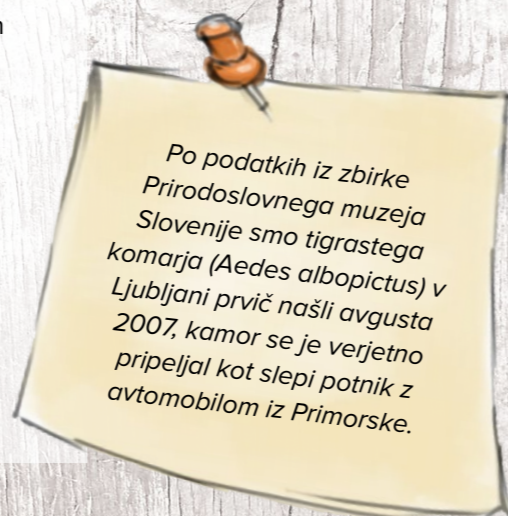

ODGOVORNO RAVNANJE

Tigrasti komar je slab letalec, ki preleti le do 200 m, zato je njegovo življenjsko okolje zelo omejeno. Da bi se mu izognili, je zelo pomembno, da:

- imamo okolico hiše pospravljeno in naokoli nikoli ne puščamo nepokritih zalivalk za rože, veder, odprtih plastenk, avtomobilskih gum in drugih majhnih posod, saj ostanki vode predstavljajo idealno gojišče za razmnoževanje tigrastega komarja;
- ne pustimo, da se voda nabira na ponjavah in drugih platnih, ki se uporabljajo za prekrivanje;
- več kot nekaj dni zunaj ne puščamo nepokritih napihljivih bazenov in drugih vodnih igrač;
- ne praznimo podstavkov za rože in drugih posod v kanalizacijske odtoke;
- redno čistimo žlebove, sode in rezervoarje;
- skrbimo za vodnjake in ribnike.

Na vrtu in v lončke lahko posadimo tudi naslednje rastline, ki odganjajo komarje: roženkravt (*Pelargonium radens*), šetraj (*Satureja montana*), *S. liburnica*), žajbelj (*Salvia officinalis*), timijan (*Thymus vulgaris*), meto (*Mentha x piperita*, *Nepeta cataria*), meliso (*Melissa officinalis*), baziliko (*Occimum basilicum*), koper (*Anethum graveolens*) in komarček (*Foeniculum vulgare*).

Po podatkih iz zbirke
Prirodoslovnega muzeja
Slovenije smo tigrastega
komarja (*Aedes albopictus*) v
Ljubljani prvič našli avgusta
2007, kamor se je verjetno
pripeljal kot slepi potnik z
avtomobilom iz Primorske.

Rokavice gov!

Pridružite se ozaveščenju!

Skupaj preprečimo širjenje tigrastega komarja.

Mestna občina
Ljubljana

Ličinka tigrastega komarja v vodi.

Bubi tigrastega komarja v vodi.

Tigrasti komar je žuželka s popolno preobrazbo (jajčece, ličinka, buba, odrasli), ki za svoj razvoj potrebuje vodo.

Priljubljena mesta za razmnoževanje

Priljubljena mesta za razmnoževanje tigrastega komarja so gume, skladiščene na prostem, vaze in druge posode na pokopališčih. Na vrtovih so problematične razne posode, vedra, zalivalke, cisterne, sodi in stare kadi z vodo, ki jih navadno rabimo za zalivanje, celo za napajanje živali. Ne pozabimo na podstavke za rože ter različne predmete, v katerih se zadržuje voda, npr. voda v sveči za odganjanje komarjev ali v odvrženi konzervi. Tigrasti komarji najdejo tudi vodo, ki se nabere v plastičnih ponjavah, kanalizacijskih jaških, zamašenih žlebovih, kjer zastaja voda, v amforah in okrasnih kamnih, nevzdrževanih vaških vodnjakih ali ribnikih.

Nadležni piki in prenašalci povzročiteljev nevarnih bolezni

Pik tigrastega komarja lahko povzroči oteklino, srbenje in bolečino, posebej pri občutljivih ljudeh. So pa tigrasti komarji tudi potrjeni prenašalci povzročiteljev rumene mrzlice, mrzlice denga, čikungunje in v zadnjem času virusa zika. Pri nas povzročiteljev teh bolezni zaenkrat nismo zasledili, zato je tigrasti komar za meščane samo nadležnež, ki vpliva na kakovost življenja in ovira polno preživljanje prostega časa.

Tigrasti komar, posebnost med živalmi

Tigrasti komar pika le podnevi, kar pri naših komarjih opazimo le izjemoma. Znan je po hitrem širjenju ter lahkem osvajanju umetnih od človeka ustvarjenih bivališč. Za razmnoževanje potrebuje le majhne količine stoječe vode, v katerih se naši komarji ne morejo razmnoževati in se s tem izogne njihovi konkurenci. Poleg tega so majhne količine stoječe vode premajhne za preživetje plenilcev komarjevih ličink, kot so npr. žabji paglavci in plenilske ličinke žuželk.

Dormantna jajčeca omogočajo širjenje

Tigrasti komar ima tudi dormantna jajčeca, ki so odporna na izsuševanje in nizke temperature. Medtem, ko se njegova običajna jajčeca izležejo v nekaj dneh, dormanta ob pomankanju vode lahko zdržijo do pol leta in se izležejo šele, ko jih zalije voda. Ta posebnost je značilna le za tigraste komarje. S tem jim je omogočeno širjenje s človeškim transportom na velike razdalje. Tigrasti komar je prvič pripotoval v Evropo z ladijskim transportom odpadnih avtomobilskih gum, v Albanijo leta 1997.

Razvoj v vodi

Tigrasti komar je žuželka s popolno preobrazbo (jajčece, ličinka, buba, odrasla žuželka), ki za svoj razvoj potrebuje vodo. Razvoj od jajčeca do odraslega komarja traja spomladi od 15 do 20 dni, poleti pa se ta čas skrajša na 6 do 8 dni. Samica lahko v življenju odloži od 150 do 250 jajčec v več ciklusih po okrog 40 jajčec, ki so velika 0,5 mm. Za razvoj vsakega ciklusa jajčec samica potrebuje obrok krvi, ki ji zagotovi zadostno količino beljakovin. Jajčeca odlagajo na navpično hrapavo površino centimeter nad vodo ali neposredno na vodno površino. Ko jih zalije voda, se iz jajčec izležejo podolgovate ličinke, ki imajo na zadnjem delu razvite škrge. Če jih vznemirimo, bliskovito plavajo s črvastim zvijanjem. Prehranjujejo se z organskim drobirjem in mikroorganizmi v vodi. Po treh levitvah se zabubijo. Buba je sicer mirujoči stadij, ki lebdi pod vodno površino, če pa je vznemirjena, se potopi in plava z zvijanjem. Iz bube se na vodni površini izležejo odrasli tigrasti komarji, ki so značilno črno-belo obarvani in imajo na glavi eno belo proggo.

BASEN: KOMAR TIGER IN LJUBLJANA

Pod grajskim hribom je živel Komar Tiger. Pravijo, da se je pred desetletjem kot slepi potnik v avtomobilu pripeljal iz Primorske. Tja ga je po morju iz daljne dežele nevede pripeljala velika tovorna ladja. Skupaj s svojo družino, ženo Tigrico in šestimi Tigrčki, je šel novim dogodivščinam naproti v zeleni evropski prestolnici Ljubljani. Zelo rad je pohajkoval po sosedovih vrtovih in za rokav pocukal prav vse. Ne le zvečer. Tudi čez dan, ko so prebivalci najlepšega, s poletnim soncem obsijanega mesta počivali na vrtu ob lončkastih bazenih, je Komar Tiger nadležno opozarjal nase. Prav vsi so se ga izogibali in si želeli, da bi ga bilo v soseski manj.

»Ne razumem,« je potarnal Komar Tiger tistega lepega poletnega večera svoji ženi Tigrici. »Ne razumem, zakaj se nihče ne želi družiti z našo družino! Zakaj postavljajo lončkaste bazene na svojem vrtu, ne želijo pa obiskov? Povej mi, draga Tigrica. Pomagaj mi z nasveti! Zakaj vsi mahajo z rokami, ko nas zagledajo? Zakaj postanejo razdraženi, ko se jim približamo? In če jih pozzzzzdramim s svojim glasom, kar tečejo stran! Jaz bi se tako rad družil z njimi ob lončkastem bazenu.«

Tigrica je objela svojega moža in v očeh komaj zadrževala velikanske komarjeve solze. Vedela je, da je življenje v zeleni prestolnici daleč stran od tistega, kar so pričakovali. A ker so ženske steber doma, se je odločila vzeti stvari v svoje roke. Spekla je sladke, zelo sladke piškote z vodeno marmelado po receptu prababice Komarke in oblekla svojo najljubšo zebrasto obleko. Napotila se je na obisk k sosedi Maji, da se dogovori za druženje ob lončkastem bazenu. Potem pa nenadna sprememba vremena. Zapihal je veter in Tigrica, po naravi slaba letalka, ni mogla odleteti. Slišala je smeh sosedov, imeli so brezskrbno zabavo, ona pa ni mogla leteti do njih. Ker se ni smiselno boriti z vetrom, je tokrat ostala doma.

1

Komar Tiger je celo noč razmišljal in ni zatisnil očesa niti za sekundo. Naredil je bojni plan in se odločil, da svojim sosedom enkrat za vselej pokaže, da je njegova velika družina dobra, celo najboljša družba ob lončkastem bazenu. Naslednji dan po kosilu so si oblekli zebraste kopalke, se namazali s sončno kremo, s seboj vzeli komarsko košaro za piknik in ponovno odšli na nenapovedan obisk k sosedom. Vstopili so na njihov vrt in kar naenkrat je Komar Tiger ogorčeno vzkliknil: »Kam je izginiiiiiii vaš lončkasti bazzzzzen?«

»Pospravili smo vrt. To ni bil bazen, bile so le odslužene posode,« je pojasnila soseda Maja. V trenutku, ko je to izrekla, se je družina Tiger spogledala, dvignila kosmate obrvi, zaprhtala s krili. Glave so staknili skupaj in se soglasno družinsko strinjali, da Tigrovih na vrtu, kjer ni lončkastega bazena, sosedi ne bodo videli.

»Hvala lepa,« je odgovoril Komar Tiger. »Taka vrtna zabava nas ne zanima! Pa še ta nova rastlina nam ni všeč, smrdi!« Obrnili so se in odleteli k naslednjemu sosedu.

»Vi ste pravi posebneži!« je za njimi zakričala soseda Maja, zamahnila z roko in še naprej občudovala svojo novo rastlinico meto.

NAUK: Če na svojih vrtovih ne želite tigrastega komarja, invazivne živali, pospravite svoj vrt in okolico. Tigrasti komar je žuželka s popolno preobrazbo (jajčece, ličinka, buba, odrasli), ki za svoj razvoj potrebuje vodo. Zato pospravite odslužene lončke in druge predmete, kjer se lahko nabira voda.

2

AKCIJA 2017

Kampanja Rokavice gor! je namenjena izobraževanju prebivalcev o načinih preprečevanja širjenja tigrastega komarja

V okviru tradicionalne akcije Za lepšo Ljubljano izvajamo tudi izobraževalne aktivnosti in dogodke za preprečevanje širjenja tigrastega komarja. Prebivalce MOL vabimo, da se nam pridružite, s seboj prinesete odsluženo posodo iz keramike, plastike ali kovine, mi pa vas bomo nagradili s sadikami zelišč, ki odganjajo tigraste komarje.

Prejeli boste tudi kakovosten kompost, ki nastane v Regijskem centru za predelavo odpadkov (Barje) iz ločeno zbranih bioloških odpadkov. Poskrbeli bomo tudi za enostavnejša popravila vrtnega orodja. V vaše odslužene posodice bomo nato sadili zelišča in jih namenili ozelenitvi javnih prostorov in razdelili med udeležence dogodkov.

WWW.ROKAVICEGOR.SI

Mestna občina
Ljubljana

snaga